

## **AINEVALDKOND „VÕÕRKEELED”**

### **Ainevaldkonna kirjeldus**

Võõrkeeled avardavad inimese tunnetusvõimalusi ning suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma, arendavad süsteemset mõtlemist ning eneseväljendusvõimalusi erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega. Koeru Keskkoolis õpetatavad võõrkeeled: B2 tasemel inglise keel, B1 tasemel vene ja saksa keel.

Keelepoliitiline eesmärk on saavutada gümnaasiumi lõpuks vähemalt kahe võõrkeele valdamine iseseisva keelekasutaja tasemel (B-tase). Võõrkeeleoskus toetab suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma ning laiendab eneseväljendusvõimalusi erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega. Võõrkeelte õppimine arendab süsteemset mõtlemist. Keelehariduse eesmärk on suurendada inimese keelepagasit, kus ühe võõrkeele õpe toetab teise võõrkeele omandamist. Õpitavate keelte valik peab olema võimalikult lai, et õpilane saaks arendada oma keelelisi pädevusi mitmes keeles.

Võõrkeelte õppes lähtutakse Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtetest ja raamdokumendis kirjeldatud keeleoskustasemetest. Kõigi võõrkeelte õpitulemused on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel. Eri osaoskuste õpitulemused on esitatud ainekava lõpus keeleoskustasemete tabelis. Raamdokumendi põhimõtete rakendamine õppes võimaldab arvestada õppija ealist ning individuaalset eripära, seada erineva edasijõudmisega õpilastel endale jõukohaseid õpieesmärke ning anda tagasisidet saavutatu kohta, toetades õpimotivatsiooni ning iseseisva õppija kujunemist.

Keeleõpe ei piirdu teatud keeleoskustaseme saavutamise ja mingiks hetkeks. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Kuna võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtluses, siis on keeleõppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja mille piires kujundatakse suhtluspädevust. Need on kõigile võõrkeeltele ühtsed, teemavaldkondade erinevused tulenevad õpitava keele sihttasemest ja õppe kestusest. Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse – kuulamise, lugemise, rääkimise ja kirjutamise arendamise kaudu, seepärast on täpsustavad õpitulemused esitatud osaoskuste kaupa. Erinevaid osaoskusi õpetatakse omavahel lõimitult.

Võõrkeelte lõiming teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õpikeskkonna loomine toetavad suhtluspädevuse omandamise kõrval ka maailmapildi, enesehinnangu ja väärtuskäitumise arengut. Õppijas arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat. „Mitmekesisust tuleb käsitleda kultuuride paljususe taustal. Keel ei kujuta endast mitte ainult kultuuri olulist tahku, vaid ka vahendit, mis aitab kultuurinähtusi mõista. Erinevad (rahvuslikud, piirkondlikud, sotsiaalsed) kultuurid, millesse inimene kuulub, ei eksisteeri tema teadvuses lihtsalt koos, vaid kõrvuti, vastandudes ja mõjutades üksteist.“<sup>1</sup> Õpilane ei omanda pelgalt kaht käitumis- ja suhtlemisviisi, vaid temast saab mitme keele kõneleja ning mitme kultuuri tundja. Ühe keele oskamine mõjutab keele- ja kultuuripädevust teises keeles ning aitab kaasa inimese kultuuriteadlikkuse, oskuste ja oskusteabe arengule tervikuna

Võõrkeeleõpe eeldab avatud ja paindlikku meetodilist käsitust, et kohendada õpet õpilase vajaduste järgi. Õppijakeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on:

- 1) õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine;
- 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õpilase huvidele;
- 3) erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) kasutamine;
- 4) õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamises;
- 5) õppematerjalide mitmekesisus, nende kohandamine ja täiendamine lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

### **Valdkonna pädevus**

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;
- 2) mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;
- 3) on omandanud teadmisi erinevatest kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 4) on omandanud elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused.

### **Üldpädevuste kujundamise võimalusi võõrkeelte õppes**

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Võõrkeelte valdkonna õpitulemustes sisalduvad keelepädevused, kultuur (väärtushinnangud, käitumine), digipädevus ja õpioskused. Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja tegevuste kaudu.

**Kultuuri- ja väärtuspädevuse** arendamisel suunatakse õpilasi hindama inimsuhteid ja tegevusi kehtivate moraalinormide ja eetika seisukohalt; väärtustama oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandit ning kultuurisündmusi, inimlikku ja kultuurilist mitmekesisust; hindama üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, sh sallivust ja koostööoskust ning seeläbi teadvustama oma väärtushinnanguid.

**Sotsiaalne ja kodanikupädevus** võimaldavad õpilasel end edukalt ühiskonnas teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on sobivate keelendite valiku kõrval vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid ja mitmekesisust. Seetõttu on sotsiaalne ja kodanikupädevus tihedalt seotud kultuuri-, väärtus- ja suhtlemispädevusega. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisele aitavad kaasa mitmesugused õpitöövormid (nt rühmatöö, projektööpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest.

**Enesemääratluspädevus** areneb võõrkeeleõppes käsitletavate teemade ja õppetegevuste kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutlustes, rollimängudes ning muudes õpitegevustes, mis aitavad õpilastel iseennast sügavamini mõista. Oskus hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi, analüüsida oma käitumist erinevates olukordades on tihedalt seotud ka õpipädevuse arenguga.

**Õpipädevust** kujundatakse suunates õpilasi rakendama erinevaid õpistrateegiaid, seostama omandatud teadmisi varem õpituga ning kasutama õpitut erinevates olukordades, analüüsima oma teadmisi ja oskusi (nt Euroopa keelemapi põhimõtete alusel), planeerima oma õppimist ja seda plaani järgima.

**Digipädevus** on suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast nii õppides, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahenditega infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomises ja kasutamises; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates

digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

**Suhtluspädevus** on võõrkeeleskesksel kohal. Võõrkeelesõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea teksti mõistmise, eneseväljendus- ja tekstiloomeskus on võõrkeeltes eduka suhtlemise eeldused. Koos suhtluspädevusega arendatakse õpilastes oskust võrrelda oma ning võõra kultuuri sarnasusi ja erinevusi, mõista ning väärtustada teiste kultuuride ja keelte eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse.

**Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevusega** seonduvad võõrkeeled suhtluspädevuse kaudu. Vastavuses keeleoskuse arenguga õpitakse mõistma ja edasi andma teavet erinevatest elu- ja tegevusvaldkondadest, sh nt teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud teavet. Õpilasi suunatakse mõistma loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; tajuma digivahendite kasutuselevõtuga kaasnevaid muutusi ühiskonnas; suhtuma kriitiliselt saadaolevasse teabesse ning olema vastutustundlik interaktiivse meedia kasutamisel. Õpilasi suunatakse kasutama digivahendeid loovalt, uuendusmeelselt ja sihipäraselt.

**Ettevõtlikkuspädevus** kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeelesõkus ja selle abil omandatud teadmised ja oskused erinevates elu- ning tegevusvaldkondades. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega; võõrkeelesõkus avardab õppija võimalusi oma ideid ja eesmärke ellu viia ning aidata kaasa probleemide lahendamisele, reageerides muutustele loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult.

### **Võõrkeelte valdkonna lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega**

Võõrkeelesõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelevahendid erinevate valdkondade temade käsitlemiseks. Võõrkeelte, k.a eesti keele kui teise keele omandamisel tuleks kasutada koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjale, s.o lõimitud aine- ja keelesõpet (LAK-õpe, keelekümblus). Võõrkeeli oskav õpilane pääseb muu hulgas ligi võõrkeelsetele lisateabeallikatele (teatmeteostele, kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

**Keel ja kirjandus.** Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, sest mõlemas arendatakse oskust kasutada keelt erinevates suhtlusolukordades, et saavutada oma eesmärgid, arvestades suhtlusnorme ja keelekasutustavasid. Mõlemas valdkonnas arendatakse kirjalikku ja suulist eneseväljendusoskust, luuakse tekste ning õpitakse neist aru saama. Kõik need teadmised ja oskused kantakse järgmist keelt õppides üle uude kultuurikonteksti.

**Matemaatika.** Matemaatikapädevuse arengut toetab numbrite tundmise ja arvutamise kõrval erinevates alustekstides sümbolite, graafikute, tabelite ning diagrammide abil esitatud teabe mõistmise, seostamise ja edastamise oskuse arendamine. Mõlemas valdkonnas arendatakse funktsionaalset lugemisoskust, oskust loogiliselt arutleda ja põhjendada, suutlikkust ennast selgelt ja täpselt väljendada.

**Loodus- ja sotsiaalsed.** Lõiming saavutatakse erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide ning õppetegevuste kaudu. Võõrkeelte õppes juhitakse õpilasi muu hulgas väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi; ära tundma kultuurilist eripära ning järgima üldtunnustatud käitumisreegleid; omandama teadmisi kodanikuõigustest ning -vastutusest; kujundama oma arvamust ning olema aktiivne ja vastutustundlik kodanik.

**Kunstiained.** Kunstipädevusega puututakse kokku kultuurilise teadlikkuse kujundamise kaudu, õppides tundma eri maade kultuuripärandit nii teemade kui ka vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jm). Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama erinevaid kultuuritraditsioone, kunstide mitmekesisust ning maailma kultuurilist eripalgelisust.

**Kehaline kasvatus.** Kehakultuuripädevus seostub võõrkeeltes tervisliku eluviisi ja kehalise aktiivsuse väärtustamisega. Võõrkeeleõppes (nii nagu kehalises kasvatuseski) on oluline salliv suhtumine kaaslastesse, ausa mängu reeglite järgimine ning oskus teha koostööd.

### **Läbivate teemade rakendamine võõrkeelte õppes**

Võõrkeelte õppe eesmärgid ja teemad toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ja erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmistele teemavaldkondadega:

1) **elukestev õpe ja karjääri plaanimine:** teemavaldkonnad „Haridus ja töö”, „Inimene ja ühiskond“. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse iseseisva õppimise oskust ja vastutusvõimet, mis on aluseks elukestva õppe harjumuste ja hoiakute omandamisel, ning

suhtlus- ja koostööoskusi, mida on muu hulgas vaja tulevases tööelus. Võõrkeeleeõppe kaudu omandatakse enda ning oma teadmiste ja oskuste tutvustamiseks vajalik sõnavara. Õpilaste tutvustatakse eri ameteid, erialasid ja edasiõppimisvõimalusi ning õpitakse mõistma ja koostama nt õpingutele ja tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente;

2) **keskkond ja jätkusuutlik areng:** teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond“. Harjutatakse otsuste langetamist ja hinnangute andmist keskkonnaküsimustes, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arengu võimalusi (sh piiranguid), ning majanduslikke kaalutlusi. Kujundatakse valmisolekut tegelda keskkonnakaitseküsimustega kriitiliselt mõtleva kodanikuna nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil ning rakendada loodussäästlikke ja jätkusuutlikke tegutsemis- ning majandamisviise;

3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:** teemavaldkonnad „Eesti ja maailm“, „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse mõistma ühiskonna toimimise põhimõtteid ning kodanikualgatuse tähtsust, ettevõtluse rolli ühiskonnas ja sellega seotud mõjusid ning kujundama oma seisukohti teemaga seotud eetilistes küsimustes. Gümnaasiumis on peamine eesmärk kujundada õpilastes vajalikke praktilisi oskusi kohalikul ja riigi tasandil otsustamiseks ning majandusel osalemiseks;

4) **kultuuriline identiteet:** teemavaldkonnad „Eesti ja maailm“, „Kultuur ja looming“, „Inimene ja ühiskond“. Toetatakse jätkuvalt omakultuuri väärtustamist, huvi teiste kultuuride vastu ning eelarvamusteta ja teadlikku suhtumist neisse. Õpilaste teadmisi erinevatest kultuuridest laiendatakse ja sünteesitakse eri ainete tundides tervikuks, luuakse võimalusi erinevate rahvaste ja kultuuridega tutvumiseks nii kirjanduse, interneti ja meedia kui ka vahetu kogemuse kaudu. Õpilasi julgustatakse arutlema selle üle, mis kaasneb teises kultuuriruumis elamisega;

5) **teabekeskkond:** teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse tegema meediatarbijana iseseisvaid valikuid ning neid põhjendama, lähtudes oma huvidest ja vajadustest; arutlema avalikus ruumis tegutsemise reeglite üle, mõistma meediamajanduse rolli ühiskonnas ning üleilmastumise mõjusid meedia sisule ja inimeste meediakasutusharjumustele;

6) **tehnoloogia ja innovatsioon:** teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale ning seeläbi kujundama oma seisukohti teemaga seotud eetilistes küsimustes. Eesmärk on kujundada positiivseid hoiakuid tehnoloogilise innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes, valmisolekut kasutada info- ja

kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;

7) **tervis ja ohutus:** teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning aitama kaasa tervist edendava turvalise keskkonna loomisele;

8) **väärtused ja kõlblus:** kõik teemavaldkonnad. Õpilasi suunatakse arutlema isiklike väärtushoiakute ja kõlbeliste tõekspidamiste üle; respektierima erinevaid vaateid ning kaitsma ja põhjendama enda seisukohti; mõistma, et mitmekesisus on rikkus. Keskkel kohal on kriitilise mõtlemise ja argumenteerimisoskuse arendamine, asjakohase teabe kogumine ja üldistuste tegemine, tuues esile seoseid erinevate valdkondade, varasemate teadmiste ja kogemustega ning väärtussüsteemide, maailmapildi ja maailmavaate küsimustega.

## **Õppetegevused**

Õpet kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
- 2) võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseiks ning iseseisvaiks õppijaiks;
- 3) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 4) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õpikeskkondi, õppematerjale ja -vahendeid;
- 5) mitmekesistatakse õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, arvuti/multimeediaklass, õpilasvahetus, õppereisid, kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega jne;
- 6) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, diskussioonid, projektõpe jne.
- 7) Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkonnapädevused ning ainepädevused oleksid saavutatud.

**Füüsiline õpikeskkond** Kool korraldab õppe:

- 1) vajaduse korral rühmades;
- 2) klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

### **Hindamine**

Õpitulemuste hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema enesehindangu kujunemist, tekitada huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luua niiviisi alus elukestvatele võõrkeeleõppele. Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Gümnaasiumis hinnatakse kõiki keeleoskuse aspekte. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundega, osutades võimalustele neist üle saada.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Tagasiside andmisel (sh keelelistele õpitulemustele) kasutatakse kõrvuti õpetaja hinnangutega õpilaste enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, mille alusel tehakse ettepanekuid edaspidisteks toetavateks tegevusteks. Õpilast suunatakse märkama oma edusamme ja kasutama saavutatut edasi õppides, seadma ise endale õpieesmärke ning andma oma teadmiste ja oskustele hinnangut õpitavas võõrkeeles.

Hindamise korraldus täpsustakse kooli õppekavas.

### **B2-võõrkeel**

#### **Inglise keel**

#### **Õppeaine kirjeldus**

Gümnaasiumis õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt. Õppes kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse paaris- ning rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde.



Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleskustasemega võõrkeeltele. Gümnaasiumis on üldteema „Mina ja maailm“. Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu saab õpilane võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilaste huve ning teemade päevakohasust. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase 11 tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane peaks teadma oma kohta ja vastutust ühiskonnas ning andma adekvaatseid hinnanguid. Õppes on endiselt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleeõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

### **Õppe- ja kasvatuseesmärgid**

Võõrkeelte õppega kujundatakse ainepädevus, mis sisaldab keelepädevust, väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi.

Gümnaasiumi võõrkeeleeõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toime tulla;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 5) analüüsib oma teadmisi ning oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

### **Õpitulemused**

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ning plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;

- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme; tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot teisteski valdkondades;
- 7) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 8) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

## **B2-keeleoskustasemega võõrkeel**

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- 2) vestleb spontaanselt ja lodusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- 3) selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- 4) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

## **Õppetegevus**

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid 14 ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat käsitlust. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks valib õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, töövestlusel, olmesfääris). Õpetaja juhhib õpilasi kõrvutama ning analüüsima

erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keelte vahel seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja plaanib koos õpilastega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused. Õppetegevuseks sobivad näiteks:

- 1) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus);
- 4) loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõtte, luuletus, tõlge, blogi);
- 5) referaatide ja/või uurimistöode koostamine ning esitlemine;
- 6) argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) projektitööd (nt filmide ja videote tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 9) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).

## **B2-keeleoskustasemega inglise keel**

### **I kursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab kirjeldada tuttavat olukorda, üsna täpselt selgitada mõtte või probleemi tuuma abstraktsetel või kultuuriteemadel (nt muusika, filmid);
- 2) oskab kirjutada isiklikke kirju, mis vahendavad teateid ja annavad edasi mõtteid;
- 3) saab hakkama vestlusega nii tüüpilisel, kui ebatüüpilisel teema, kui see puudutab tema tööasju ja huvialasid;
- 4) loeb faktipõhiseid tekste, kui teema puutub tema huvivaldkonda;
- 5) oskab kirjutada üldsõnalisi üksikasjalikke kirjeldusi, kirjeldada tundeid ja reaktsioone;
- 6) oskab üldsõnaliselt esineda endale tuttavale teemal väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
- 7) saab aru kuuldust, kui räägitakse üldlevinud teemadel;
- 8) oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle, vead ei takista mõistmist;
- 9) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;
- 10) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;

11) loeb võõrkeelset kirjandust;

12) seab endast lähtuvalt eesmäärke ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

## **Õppesisu**

INIMENE JA ÜHISKOND – inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed.

KESKKOND JA TEHNOLOOGIA – elukeskkond: elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel; sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus.

KULTUUR JA LOOMING – kultuur kui looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst ja käsitöö jne; kultuuritraditsioonid ja tavad: rahvapärимused, muistendid.

HARIDUS JA TÖÖ – pere ja kasvatus: perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine; Tööelu: vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes.

## **II kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab kirjeldada üldlevinud olukorda, üsna täpselt selgitada mõtte või probleemi tuuma abstraktsetel või kultuuriteemadel (nt muusika, filmid);
- 2) oskab kirjutada isiklikke ja ametlikke kirju, mis vahendavad teateid, annavad edasi mõtteid ja soove;
- 3) saab hakkama vestlusega nii tüüpilisel, kui ebatüüpilisel teema, kui see puudutab tema tööasju ja huvialasid;
- 4) loeb faktipõhiseid tekste, kui teema puutub tema huvivaldkonda;
- 5) oskab kirjutada üldsõnalisi üksikasjalikke kirjeldusi, kirjeldada tundeid ja reaktsioone;
- 6) oskab üldsõnaliselt esineda endale tuttavale teemal väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
- 7) saab aru kuuldust, kui räägitakse üldlevinud teemadel;
- 8) oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle, vead ei takista mõistmist;
- 9) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;

10) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;

11) loeb võõrkeelset kirjandust;

12) seab endast lähtuvalt eesmärged ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

## **Õppesisu**

INIMENE JA ÜHISKOND – inimene kui looduse osa: eluring: sünd elu, surm; tasakaal inimese ja looduse vahel (säästlik tarbimine, loodushoidlik eluviis, tervislik toitumine ja sportimine).

KULTUUR JA LOOMING – kultuuritraditsioonid ja tavad: eri rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

KESKKOND JA TEHNOLOOGIA – keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur; saasteallikad; tehnoloogia: teaduse ja tehnika saavutused ning nende rakendamine igapäevaelus.

HARIDUS JA TÖÖ – tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalused ja karjääri planeerimine; töö kui toimetulekuallikas, raha teenimine; suhted töökollektiivis, motiveeritud töötaja; vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks.

## **III kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

1) oskab kirjeldada ootamatut olukorda, üsna täpselt selgitada mõtte või probleemi tuuma abstraktsetel või kultuuriteemadel (nt muusika, filmid);

2) oskab kirjutada isiklike ja ametlike kirju, mis vahendavad teateid ja annavad edasi mõtteid, soove ja ettepanekuid;

3) saab hakkama vestlusega nii tüüpilisel, kui ebatüüpilisel teema, kui see puudutab tema tööasju ja huvialasid;

4) loeb faktipõhiseid tekste, kui teema puutub tema huvivaldkonda või muud tuttavat valdkonda;

5) oskab kirjutada üldsõnalisi üksikasjalikke kirjeldusi, kirjeldada tundeid ja reaktsioone;

6) oskab üldsõnaliselt esineda endale tuttavatel teemadel väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;

7) saab aru kuuldust, kui räägitakse spetsiifilistel teemadel;

- 8) oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle, vead ei takista mõistmist;
- 9) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;
- 10) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;
- 11) loeb autentset võõrkeelset kirjandust;
- 12) seab endast lähtuvalt eesmärged ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

## **Õppesisu**

**INIMENE JA ÜHISKOND** – ühiskond kui eluavalduste kogum: heaoluühiskond, toiduga seotud probleemid, taimetoitlus; terviseprobleemid; tervislik eluviis.

**KULTUUR JA LOOMING** – loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (perekond, ühiskonnakord, tavad); kunstieelistused, kunsti roll elus; erinevate kunstnike loomingu analüüsimine.

**KESKKOND JA TEHNOLOOGIA** – elukeskkond: loodus ja looduskaitse, loodusrikkused, kliima, maa ja linn, urbaniseerumine; tehnoloogia: teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus ja keskkonnaprobleemide lahendamiseks.

**HARIDUS JA TÖÖ** – haridus: Suurbritannia ja USA haridussüsteem; edasiõppimisvõimalused Eestis ja välismaal; tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalused ja karjääri planeerimine; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine; tööpuudus.

## **IV kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 4) oskab esitada selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid oma huvivaldkonna teemadel, põhjendab ja laiendab oma mõttekäiku;
- 5) oskab kirjutada üksikasjalikke tekste oma huvivaldkonna piires hinnates mitmest allikast pärit infot (filmi raamatu või näidendi ülevaade);
- 6) suudab jälgida pikka juttu ja keeruka sisuga väitlust, kui teema on tuttav, mõistab erialase väitluse põhisisu nii konkreetse kui ka abstraktse teema puhul;
- 7) loeb suhteliselt iseseisvalt kasutades sobivaid abimaterjale; raskusi haruldaste idioomide mõistmisega;

- 8) suudab emakeelse kõnelejaga suhelda küllaltki ladusalt ja spontaanselt, selgitada ja põhjendada oma vaateid;
- 9) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;
- 10) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;
- 11) loeb võõrkeelset kirjandust;
- 12) seab endast lähtuvalt eesmärged ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

## **Õppesisu**

INIMENE JA ÜHISKOND – inimene kui indiviid: iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale.

EESTI JA MAAILM – Eesti riik ja rahvas: geograafiline asend ja kliima, loodus.

KULTUUR JA LOOMING – spordialad, sportlased kui eeskujud, doping, olümpiamängud; Kultuuritraditsioonid ja tavad: erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

KESKKOND JA TEHNOLOOGIA – keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus, saasteallikad; loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused; teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskond: infootsing ja vahetus.

## **V kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 4) oskab esitada selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid oma huvivaldkonna teemadel, põhjendab ja laiendab oma mõttekäiku;
- 5) oskab kirjutada üksikasjalikke tekste oma huvivaldkonna piires hinnates mitmest allikast pärit infot (filmi raamatu või näidendi ülevaade);
- 6) suudab jälgida pikka juttu ja keeruka sisuga väitlust, kui teema on tuttav, mõistab erialase väitluse põhisisu nii konkreetse kui ka abstraktse teema puhul;
- 7) loeb suhteliselt iseseisvalt kasutades sobivaid abimaterjale; raskusi haruldaste idioomide mõistmisega;
- 8) suudab emakeelse kõnelejaga suhelda küllaltki ladusalt ja spontaanselt, selgitada ja põhjendada oma vaateid;

- 9) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;
- 10) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;
- 11) loeb võõrkeelset kirjandust;
- 12) seab endast lähtuvalt eesmärged ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

## **Õppesisu**

INIMENE JA ÜHISKOND – inimene kui indiviid: inimsuhted.

EESTI JA MAAILM – Eesti Vabariik; Suurbritannia, USA, Kanada, Austraalia ja UusMeremaa (rahvastik, riigikord, poliitiline ülesehitus, kultuur).

KULTUUR JA LOOMING – kunst ja kirjandus ja kombed, pühad.

HARIDUS JA TÖÖ – haridus: Suurbritannia ja USA haridussüsteem; edasiõppimisvõimalused Eestis ja välismaal; tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalused ja karjääri planeerimine; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine; tööpuudus.

## **VI kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 4) oskab esitada selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid oma huvivaldkonna teemadel, põhjendab ja laiendab oma mõttekäiku;
- 5) oskab kirjutada üksikasjalikke tekste oma huvivaldkonna piires hinnates mitmest allikast pärit infot (filmi raamatu või näidendi ülevaade);
- 6) suudab jälgida pikka juttu ja keeruka sisuga väitlust, kui teema on tuttav, mõistab erialase väitluse põhisisu nii konkreetse kui ka abstraktse teema puhul;
- 7) loeb suhteliselt iseseisvalt kasutades sobivaid abimaterjale; raskusi haruldaste idioomide mõistmisega;
- 8) suudab emakeelse kõnelejaga suhelda küllaltki ladusalt ja spontaanselt, selgitada ja põhjendada oma vaateid;
- 9) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;
- 10) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;
- 11) loeb võõrkeelset kirjandust;



12) seab endast lähtuvalt eesmäärke ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

### **Õppesisu**

EESTI JA MAAILM – Eesti riik ja rahvas: geograafiline asend, rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond; eesti keel ja eesti meel: rahvuslik identiteet; kultuuritraditsioonid; Eesti ja teised riigid: Eesti kui Euroopa Liidu liikmesmaa; Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö.

KULTUUR JA LOOMING – looming: kujutav kunst.

INIMENE JA ÜHISKOND – Inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid). Inimeste vaheline suhtlus: meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

## **VII kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 4) oskab esitada selgeid järjekindla teemaarendusega kirjeldusi ja ettekandeid, siduda alateemasid;
- 5) oskab kirjutada selgeid üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujutletavatest sündmustest ja kogemustest, mõttekäik on selgelt jälgitav, tekst järgib žanri nõudeid, oskab rõhutada olulist, toetada seisukohti põhjenduste ja näidetega;
- 6) mõistab suulisi kirjakeele tekste nii vahetus suhtluses kui ringhäälingus nii tuttavatel kui tundmatutel teemadel;
- 7) mõistab pikki ja keerukaid tekste, tal on suur aktiivne sõnavara, raskusi võib olla haruldaste idioomide mõistmisega;
- 8) väljendub ladusalt, korrektselt mitmesugustel üldistel ning õpinguid, tööd ja vaba aega puudutavatel teemadel, oskab valida sobiva registri;
- 9) oskab selgelt kirja panna sõnumeid ja arvamusi, kommenteerida partneri arvamusi ja teateid;
- 10) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;
- 11) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;
- 12) loeb võõrkeelset kirjandust;

13) seab endast lähtuvalt eesmäärke ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

### **Õppesisu**

INIMENE JA ÜHISKOND – Inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid). Inimeste vaheline suhtlus: meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

KESKKOND JA TEHNOLOOGIA – keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus, saasteallikad; loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused; teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskond: infootsing ja vahetus.

HARIDUS JA TÖÖ – haridus: edasiõppimisvõimalused Eestis ja välismaal; tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalused ja karjääri planeerimine; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine.

### **VIII kursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab esitada selgeid järjekindla teemaarendusega kirjeldusi ja ettekandeid, siduda alateemasid;
- 2) oskab kirjutada selgeid üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujutletavatest sündmustest ja kogemustest, mõttekäik on selgelt jälgitav, tekst järgib žanri nõudeid, oskab rõhutada olulist, toetada seisukohti põhjenduste ja näidetega;
- 3) mõistab suulisi kirjakeele tekste nii vahetus suhtluses kui ringhäälingus nii tuttavatel kui tundmatutel teemadel;
- 4) mõistab pikki ja keerukaid tekste, tal on suur aktiivne sõnavara, raskusi võib olla haruldaste idioomide mõistmisega;
- 5) väljendub ladusalt, korrektselt mitmesugustel üldistel ning õpinguid, tööd ja vaba aega puudutavatel teemadel, oskab valida sobiva registri;
- 6) oskab selgelt kirja panna sõnumeid ja arvamusi, kommenteerida partneri arvamusi ja teateid;
- 7) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;

- 8) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;
- 9) loeb võõrkeelset kirjandust;
- 10) seab endast lähtuvalt eesmärged ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

## **Õppesisu**

**INIMENE JA ÜHISKOND** – Inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid). Inimeste vaheline suhtlus: meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

**KESKKOND JA TEHNOLOOGIA** – keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus, saasteallikad; loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused; teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskond: infootsing ja vahetus.

**HARIDUS JA TÖÖ** – haridus: edasiõppimisvõimalused Eestis ja välismaal; tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalused ja karjääri planeerimine; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine.

## **IX kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab esitada selgeid järjekindla teemaarendusega kirjeldusi ja ettekandeid, siduda alateemasid;
- 2) oskab kirjutada selgeid üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujutletavatest sündmustest ja kogemustest, mõttekäik on selgelt jälgitav, tekst järgib žanri nõudeid, oskab rõhutada olulist, toetada seisukohti põhjenduste ja näidetega;
- 3) mõistab suulisi kirjakeele tekste nii vahetus suhtluses kui ringhäälingus nii tuttavatel kui tundmatutel teemadel;
- 4) mõistab pikki ja keerukaid tekste, tal on suur aktiivne sõnavara, raskusi võib olla haruldaste idioomide mõistmisega;
- 5) väljendub ladusalt, korrektselt mitmesugustel üldistel ning õpinguid, tööd ja vaba aega puudutavatel teemadel, oskab valida sobiva registri;

- 6) oskab selgelt kirja panna sõnumeid ja arvamusi, kommenteerida partneri arvamusi ja teateid;
- 7) väärtustab ja tunneb huvi oma ja teiste rahvaste kultuuripärandi vastu;
- 8) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;
- 9) loeb võõrkeelset kirjandust;
- 10) seab endast lähtuvalt eesmärged ja hindab oma saavutuste taset, oskab valida ja muuta oma õpistrateegiaid.

## **Õppesisu**

**INIMENE JA ÜHISKOND** – Inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid). Inimeste vaheline suhtlus: meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

**KESKKOND JA TEHNOLOOGIA** – keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus, saasteallikad; loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused; teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskond: infootsing ja vahetus.

**HARIDUS JA TÖÖ** – haridus: edasiõppimisvõimalused Eestis ja välismaal; tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalused ja karjääri planeerimine; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine.

## **Inglise keele valikkursused**

### **I valikkursus Literature and Written Text**

#### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) mõistab võõrkeelset ilukirjanduslikku teksti ja kujundlikku keelt;
- 2) laiendab autentsete kirjandusteoste lugemisega oma sõnavara;
- 3) suudab diskuteerida loetu üle;
- 4) oskab analüüsida eri autorite teoste stiili;
- 5) oskab formuleerida ja väljendada isiklikku suhtumise loetusse;
- 6) oskab analüüsida autorite loomingut läbi ajastu prisma;
- 7) oskab võrrelda eri autorite ilukirjandusteoseid, populaarteaduslikke, samuti eri eesmärkidel kirjutatud tarbetekste.

## **Õppesisu**

Kursus tutvustab 20. ja 21. sajandi ingliskeelse kirjanduse ja kirjutatud teksti põhitendentse. Maailmakirjanduse tähtsamaid nähtusi käsitletakse kooskõlas kultuurilise ja ajaloolise taustaga. Kirjandusteoste valikul lähtutakse teoste kunstiväärtusest, püstitatud probleemide tähtsusest ning nende mõtestamise sügavusest. Kursus aitab õpilasel orienteeruda raamatute tulvas, eristada tõsiseid teoseid meelelahutuslikust ning tutvustab erinevaid lugemisvõimalusi (nt e-raamat). Tehakse esitlusi valitud autorite teostest ja loomingust tervikuna.

Peale kunstiliste tekstide loetakse ka populaarteaduslikku ja tarbekirjandust. Kursus õpetab vahet tegema eri eesmärkidel kirjutatud võõrkeelsetel tekstidel ning analüüsima ja võrdlema nende stiili.

## **Õppetegevused**

Õppeprotsessis kasutatakse õppetegevuse eri liike. Loengumeetodit rakendatakse minimaalselt, eelistatud on õpilaste iseseisva töö vormid:

- 1) iseseisev lugemine;
- 2) arutelu;
- 3) rühmaväitlus;
- 4) esitlus;
- 5) esseede, referaatide ja ülevaadete kirjutamine.

## **II valikkursus Translation Practice**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab tõlkida kunstilisi tekste ilusasse emakeelde, säilitades autori stiili;
- 2) oskab tõlkida erinevaid tarbetekste ilusasse emakeelde, säilitades originaalteose stiili;
- 3) oskab tõlkida kunstilist ja tarbeteksti emakeelest inglise keelde;
- 4) oskab kasutada mõnd tekstitöötlusprogrammi; 5) on tuttav mõne tõlkeprogrammiga.

## **Õppesisu**

Kursus tutvustab tõlkimise aluseid ning annab algteadmised ja oskused tõlkimise valdkonnas. Loetakse ja õpitakse tõlkima nii tarbeteksti (nt majandus- ja tehnikatekste) kui ka kunstilist teksti (proosat, luulet). Tehakse ka iseseisvaid ja rühmatöid, mis annavad hea ettevalmistuse ja

praktilise kogemuse tulevaseks tööks tõlkija ja toimetajana. Käsitletakse erinevat tüüpi tekstide tõlkimist ja toimetamist. Tõlke- ja toimetusharjutuste käigus lihvib õpilane oma väljendusoskust nii võõr- kui ka emakeeles. Õpitakse ingliskeelse teksti tõlkimisel emakeelde abiks võtma teadmisi muus õpitud võõrkeeles. Õpitakse tõlkimisel ja toimetamisel kasutama tekstitöötlus- ja tõlkeprogramme.

### **Õppetegevused**

Õppeprotsessis kasutatakse õppetegevuse eri liike. Loengumeetodit rakendatakse minimaalselt, eelistatud on õpilaste iseseisva töö vormid:

- 1) tunnustatud tõlkijate tõlkenäidistega tutvumine;
- 2) iseseisev lugemine ja tõlkimine;
- 3) tõlketekstide võrdlemine, erinevad tõlkimismeetodid;
- 4) autori stiili säilitamise võtted tõlkimisel inglise keelest emakeelde;
- 5) toimetamata ja toimetatud tekstinäidete võrdlemine; 6) tõlke toimetamine ja korrektuuri lugemine.

### **B1-keeleoskustasemega võõrkeel**

#### **Saksa keel ja vene keel**

#### **Õppe- ja kasvatuseesmärgid**

Võõrkeelte õppega kujundatakse ainepädevus, mis sisaldab keelepädevust, väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi.

Gümnaasiumi võõrkeeleõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toime tulla;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 5) analüüsib oma teadmisi ning oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

### **Õppeaine kirjeldus**

Gümnaasiumis õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt. Õppes kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse paaris- ning rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistöid, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleskustasemega võõrkeeltele. Gümnaasiumis on üldteema „Mina ja maailm“. Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu saab õpilane võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilaste huve ning teemade päevakohasust. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane peaks teadma oma kohta ja vastutust ühiskonnas ning andma adekvaatseid hinnanguid.

Õppes on endiselt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvale õppele.

### **Õpitulemused**

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ning plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme; tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot teisteski valdkondades;

7) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;

8) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

## **B1-keeleskolasemega saksa keel**

### **I kursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab jutustada endast, oma perekonnast, esitleda vestluskaaslast või mõnda teist isikut.
- 2) oskab käsitletavatel teemadel osa võtta diskussioonist, avaldada oma arvamust, seda põhjendada, esitada täpsustavaid küsimusi, väljendada eriarvamust, anda nõu.
- 3) suudab sõnaraamatu abil aru saada autentsetest tekstidest, teha lugemise käigus märkmeid ja mõistab kuulud teksti õpitud teemal.
- 4) oskab kirjutada mudeli järgi postkaarte ja e-maile.
- 5) valdab erinevaid lugemistehnikaid (globaalne, selektiivne, detaileeritud lugemine).
- 6) oskab hinnata oma oskusi ning planeerida, mida ta saaks edaspidi paremini ja efektiivsemalt teha, et õppetulemus oleks parem.

#### **Õppesisu**

**KULTUUR JA LOOMING** – kultuur kui loomine: loomine- kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst ja käsitöö jne; kultuuritraditsioonid ja tavad: rahvapärised, muistendid.

**KESKKOND JA TEHNOLOOGIA** – elukeskkond: elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel; sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus.

**HARIDUS JA TÖÖ** – pere ja kasvatus: perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine; Tööelu: vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes.

**INIMENE JA ÜHISKOND** – inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed.

### **II kursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane:



- 1) oskab rääkida üldhuvitavaal teemal, põhjendada ja kaitsta oma seisukohti ning anda praktilisi nõuandeid;
- 2) oskab nõu küsida, teha ettepanekuid ja anda nõuandeid;
- 3) oskab väljendada üllatust, asju võrrelda;
- 4) oskab erinevaid kuulamisstrateegiaid kasutades leida tekstist vajalikku
- 5) informatsiooni, teha kuulamise käigus märkmeid ning sisu lühidalt kokku võtta;
- 6) oskab kasutada erinevaid võõrkeelseid teatmeteoseid;
- 7) oskab kasutada ülesannete teostamisel erinevaid õpimeetodeid ja -strateegiaid;
- 8) oskab seatud eesmärkide järgi õpetaja abiga hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ja vajadusel kohandada oma õpistrateegiaid.

### **Õppesisu**

**KULTUUR JA LOOMING** – kultuuritraditsioonid ja tavad: erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

**KESKKOND JA TEHNOLOOGIA** – keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur; saasteallikad; Tehnoloogia: teaduse – ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus.

**HARIDUS JA TÖÖ** – tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalused ja karjääri planeerimine; töö kui toimetulekuallikas, raha teenimine; suhted töökollektiivis, motiveeritud töötaja; vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks

**INIMENE JA ÜHISKOND** – inimene kui looduse osa: eluring: sünd elu, surm; tasakaal inimese ja looduse vahel (säästlik tarbimine, loodushoidlik eluviis, tervislik toitumine ja sportimine).

### **III kursus**

#### **Õpitulemused**

##### **Õpilane**

- 1) oskab võrrelda elu maal ja linnas, tuua välja eelised ja puudused;
- 2) oskab rääkida tervislikust toitumisest ja oma söömisharjumustest;
- 3) oskab rääkida muusika rollist oma elus, oma muusika eelistustest;
- 4) mõistab helisalvestise kuulamisel mõttevahetuse tuuma, oskab teha kuulamise käigus märkmeid ja neid hiljem lühidalt kokku võtta;
- 5) oskab pikemast teabetekstist sõnaraamatu abil leida vajalikku informatsiooni ja selle kokku võtta;

- 6) oskab kasutada erinevaid võõrkeelseid teatmeteoseid ja internetti;
- 7) oskab kasutada ülesannete teostamisel erinevaid õpimeetodeid ja -strateegiaid;
- 8) oskab seatud eesmärkide järgi õpetaja abiga hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ja vajadusel kohandada oma õpistrateegiaid.

### **Õppesisu**

**KULTUUR JA LOOMING** – loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (perekond, ühiskonnakord, tavad); muusikalised eelistused, muusika roll elus; helilooming, Saksa heliloojad.

**KESKKOND JA TEHNOLOOGIA** – elukeskkond: loodus ja looduskaitse, loodusrikkused, kliima, maa ja linn, urbaniseerumine; Tehnoloogia: teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus.

**INIMENE JA ÜHISKOND** – ühiskond kui eluavalduste kogum: heaoluühiskond, probleemid toitumisel, taimetoitus; terviseprobleemid; ebaterved eluviisid.

## **IV kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab rääkida sportimise võimalustest, treenimise headest ja halvadest külgedest;
- 2) oskab kirjeldada tüüpilist sakslast ja võrrelda teda eestlasega;
- 3) oskab keskkonnaprobleemidest ja nimetada võimalusi keskkonna säästmiseks;
- 4) oskab pikema autentse teksti lugemisel teha märkmeid ja nende alusel kirjutama pikema isikliku kirja;
- 5) oskab kasutada erinevaid võõrkeelseid teatmeteoseid ja internetti;
- 6) oskab kasutada ülesannete teostamisel erinevaid õpimeetodeid ja -strateegiaid;
- 7) oskab seatud eesmärkide järgi õpetaja abiga hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ja vajadusel kohandada oma õpistrateegiaid.

### **Õppesisu**

**EESTI JA MAAILM** – Eesti riik ja rahvas: geograafiline asend ja kliima, loodus.

**KULTUUR JA LOOMING** – spordialad, sportlased kui eeskujud, doping, olümpiamängud.

Kultuuritraditsioonid ja tavad: erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

**KESKKOND JA TEHNOLOOGIA** – keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus:

looduslik tasakaal, puutumatu loodus, saasteallikad; loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused; teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskond: infootsing ja vahetus.

INIMENE JA ÜHISKOND – inimene kui indiviid: iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale.

## **V kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab lühidalt rääkida õppimisest ja täiskasvanute õppest kodumaal ja saksakeelses keeleroumis.
- 2) oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti;
- 3) oskab kirjeldada oma õpingutega seotud probleeme, ennast kui õpituüpi, rääkida oma tulevikuplaanidest, edasisest haridusest ja unistustest seoses elukutse valikuga;
- 4) mõistab helisalvestise kuulamisel mõttevahetuse tuuma, oskab teha kuulamise käigus märkmeid ja neid hiljem lühidalt kokku võtta;
- 5) oskab kirjutada etteantud mudeli järgi pikema arutleva kirjandi sissejuhatuse ja formuleerima argumentid põhiosa jaoks;
- 6) oskab seatud eesmärkide järgi õpetaja abiga hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ja vajadusel kohandada oma õpistrateegiaid.

### **Õppesisu**

EESTI JA MAAILM – ELi liikmesriik Saksamaa (rahvastik, riigikord, poliitiline ülesehitus, liidumaad, jagatud Saksamaa pärast II maailmasõda).

KULTUUR JA LOOMING – looming: J.W. Goethe elu ja looming; tavad ja kombed, pühad.

HARIDUS JA TÖÖ – haridus: Saksamaa haridussüsteem; edasiõppimisvõimalused välismaal ja Eestis; Tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine; tööpuudus.

INIMENE JA ÜHISKOND – inimene kui indiviid: inimsuhted.

## **VI kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab osaleda diskussioonis, põhjendada ja kaitsta oma arvamust.
- 2) mõistab mõne-leheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist.
- 3) oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest).
- 4) mõistab helisalvestise kuulamisel mõttevahetuse tuuma, oskab teha kuulamise käigus märkmeid ja neid hiljem lühidalt kokku võtta.
- 5) suudab teatmeteose abiga aru saada pikemast autentsest ilukirjanduslikust ja teabetekstist (nt. CV, seletuskiri).
- 6) oskab kirjutada lühikest teabeteksti.
- 7) oskab seatud eesmärkide järgi õpetaja ja kaaslaste abiga hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ja vajadusel kohandada oma õpistrateegiaid.

## Õppesisu

EESTI JA MAAILM – Eesti riik ja rahvas: geograafiline asend, rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond; eesti keel ja eesti meel: rahvuslik identiteet; kultuuritraditsioonid; Eesti ja teised riigid: Eesti kui Euroopa Liidu liikmesmaa; Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö.

KULTUUR JA LOOMING – looming: kujutav kunst.

INIMENE JA ÜHISKOND – inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid). Inimeste vaheline suhtlus: meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

## Saksa keele valikkursused

### I valikkursus

#### Õpitulemused

Õpilane tunneb keskkonnareostusega seotud probleeme, teab teemakohast sõnavara ja oskab seda kasutada probleemide nimetamisel ja lahenduste väljapakkumisel.

## Õppesisu

Keskkond ja ühiskond. Meid ümbritsev keskkond, selle ohustatus ja vajadus seda kaitsta. Keskkonnareostus on kõikjal maailmas oluline teema.

Kursuse eesmärk on kinnistada ja õppida keskkonnaga seotud sõnavara. Näidata, kuidas inimesed keskkonna probleemidega (vee ja õhu saastamine, prügi probleemid jne) toime tulevad.

Mitmesugused tekstid, pildid, fotod, diagrammid, statistikad ja karikatuurid on ajendiks keskkonna ja ühiskonna teemade teadvustamisel ning ergutavad õpilasi nendest rääkima ja diskuteerima.

## **II valikkursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane oskab õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.

### **Õppesisu**

Grammatika kordamine ja kinnistamine. Korratakse, süstematiseeritakse ja süvendatakse eelnevates klassides õpitut. Harjutuste valikul on silmas peetud eestlaste tüüpilisi raskusi saksa keele grammatika omandamisel.

## **III valikkursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane on tuttav eri meedia liikidega (tekst; ajakirjad; ajalehed; reklaamtekstid). Suudab iseseisvalt luua lühikesi meediatekste (nt artikkel, reklaam, lugejakiri).

### **Õppesisu**

Meedia kui suhtluskanal ja -vahend. Kõigi nelja osaoskuse (lugemine, kirjutamine, kuulamine ja rääkimine) kinnistamine. Loetakse ajalehti ja ajakirju. Kasutatakse erinevaid saksakeelsed veebilehti, otsingumootoreid ja veebisõnastikke. Analüüsitakse tekste ja luuakse ise meediatekste.

## **IV valikkursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane mõistab ilukirjanduslikku teksti, õpib mõistma kujundlikku keelt ja laiendab oma sõnavara. Harjub kasutama sõnaraamatut arusaamise toetuseks. Oskab tõlkida erinevaid tekste. Praktiseerib lugemise käigus saksakeelset hääldust.

## **Õppesisu**

Kodulugemine ja tõlkimise alused. Kursuse jooksul loetakse läbi üks saksakeelne ilukirjanduslik teos (soovitavalt saksa autorilt). Toimub lugemiskontroll, analüüs ja arutelu. Tehakse suuline lühikokkuvõtte teosest. Tõlgitakse ja analüüsitakse erinevaid tekste.

## **B1-keeleskustasemega vene keel**

### **I kursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab rääkida endast, oma perest, kodukohast;
- 2) saab hakkama igapäevases suhtluses vene keelt kõnelevate inimestega;
- 3) saab hakkama lihtsate tekstide koostamisega talle tuttavatel teemal;
- 4) tunneb huvi Venemaa kultuurielu vastu, vaatab filme ja telesaateid vene keeles;
- 5) kasutab venekeelseid teatmeallikaid (tõlkesõnaraamatud, internetti, vene otsingumootoreid), et otsida ja leida vajalikku infot erinevates valdkondades;
- 6) oskab hinnata oma keeleskust, seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset.

## **Õppesisu**

EESTIMAA, RIIK JA RAHVAS – geograafiline asend ja kliima; rahvastik; põhirahvus; erinevad rahvused; kodanikuks olemine; omariiklus.

KULTUUR JA LOOMING – helilooming, kirjandus, kunst, tarbekunst, käsitöö jne; rahva ajalooline kultuurimälu; loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid ( olme, perekond, ühiskondlik kord).

KULTUURITRADITSIOONID JA TAVAD – vanasõnad, kõnekäänud, rahvapärимused kui rahvatarkuse varamu; loova mõtte arendamine kogemuse kaudu.

### **II kursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab etteantud teemadel mõtteid avaldada;
- 2) teab teemakohast sõnavara;
- 3) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme ja käitumismalle;
- 4) oskab väljendada rõõmu, üllatust ja muid emotsioone;
- 5) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi, eesmärke ning selgitada lühidalt ka oma seisukohti.

### Õppesisu

KULTUUR KUI LOOMING – looming, vene kuulsad maalikunstnikud, helilooming, tarbekunst, käsitöö; rahva ajalooline mälu; loova mõtte arendamine; loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (perekond, olme, tavad, ühiskondlik kord).

KULTUURITRADITSIOONID JA TAVAD – Venemaa kultuuritraditsioonid, tavad, kultuurilooming; rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, rahvatarkuse varamu (vanasõnad, kõnekäänud).

INIMENE JA ÜHISKOND – eluring, sünd, elu, lahkumine; inimene kui looduse osa; loodushoid, tasakaal inimese ja looduse vahel; loodushoidlik, inimsõbralik ja terve eluviis.

INIMESTEVAHELINE SUHTLUS – loomulik keelekasutus, kehakeel, žestide keel, miimika.

### III kursus

#### Õpitulemused

Õpilane:

- 3) oskab ennast analüüsida, teab elukutse valikul oma tugevaid ja nõrku külgi;
- 4) oskab vajadusel kohandada oma õpistrateegiaid;
- 5) oskab hinnata oma oskusi planeerimaks tulevast ameti valikut;
- 6) oskab teemakohast sõnavara kasutades rääkida oma tulevikuplaanidest;
- 7) oskab lühidalt rääkida õppimisest, edasiõppimisest ja täiskasvanute õppest kodumaal ja venekeelses keeleruumis.

### Õppesisu

PERE JA KASVATUS – perekond, suhted perekonnas, lapsed ja lapsevanemad, üksteise mõistmine ning üksteisest hoolimine; käitumisnormid suhtlemisel, väärtushinnangute kujundamine, sallivus.

HARIDUS – õppimisvõimalused, õppeasutused; kohustuslik kooliharidus; koolikeskkond ja koolitraditsioonid; edasiõppimisvõimalused Eestis ja välismaal; elukestev õpe. TÖÖELU – elukutsevalik, ametid; CV koostamine; töövestlused; tööotsingud; raha teenimine; töö kui toimetulekuallikas; töötaja ja tööandja kohustused ja vastutus; osaline ja täistööaeg; eeldused tööga toimetulekuks.

#### **IV kursus**

##### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 3) oskab otsida vajalikku informatsiooni erinevatest vene kanalitest (internet, televisioon, meedia väljaanded).
- 4) oskab rääkida keskkonna-ja tehnoloogiaga seotud teemadel, kasutades õpitud sõnavara.
- 5) ülesannete tegemisel kasutab erinevaid õpimeetodeid ja strateegiaid.
- 6) oskab küsida nõu, abi ja teha ettepanekuid.
- 7) oskab saadud informatsioonist teha lühikokkuvõtet ja seda esitleda.

##### **Õppesisu**

KESKKOND JA TEHNOLOOGIA – inimene ja keskkond; suhted; keskkonnateadlikkus; tööstus ja kultuur; teaduse-ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; infootsing ja infovahetus; elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid.

#### **V kursus**

##### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 3) oskab käsitlevate teemade piires diskuteerida, avaldada oma arvamust, vajadusel jääda eriarvamusele ja kaitsta oma vaateid ja tõekspidamisi;
- 4) oskab rääkida endast, suhetest pereringis ja sõpradega;
- 5) oskab kasutada teatmeteoseid, otsida vajaminevat infot, teha märkmeid ja väljavõtteid loetust;
- 6) tunneb ja austab õpitava keele kultuurinorme ja tavasid;
- 7) mõistab helisalvestiste sisu ja oskab välja tuua põhilise;
- 8) oskab rääkida oma tulevikuplaanidest ja neid ka põhjendada.



## **Õppesisu**

**GEOGRAAFILINE KESKKOND** – keskkonna ja inimese suhted; keskkonnateadlikkus; puutumatu loodus, looduslik tasakaal; loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimesele; kliima ja kliimamuutused.

**ELUKESKKOND** – elutingimused; põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja kultuuriline ühiskond; lähinaabrid; sotsiaalsed hüved (arstiabi, sotsiaalsed ja riiklikud toetused); elu erineva kliima ja rahvastusega aladel.

**INIMENE KUI INDIVIID** – iga inimene on erinev; inimsuhted (emotsionaalsed, sotsiaalsed, isiklikud); keele- ja kultuurierinevused; erinevad käitumistavad, eetikanormid, väärtushinnangud, traditsioonid; inimese iseloom, loomus ja käitumine; erinevused, mis tekitavad vastuolusid.

## **VI kursus**

### **Õpitulemused**

Õpilane:

- 1) oskab argumenteerida (arvamuse avaldamine koos põhjendusega, vaidlus ja seisukohtade mõtestamine, väitlus jm);
- 2) on võimeline osalema rolli- ja suhtlusemängudes keelepraktika arendamise eesmärgil;
- 3) oskab koostada kahekõnesid ja esitleda;
- 4) leiab infot erinevatest venekeelsetest teatmeallikatest (sõnaraamatud, internet), kasutab meedia- ja audivisuaalsete materjale;
- 5) oskab teha loovtööd (essee, kokkuvõtte loetust, nähtust, kuuldust, tõlge);
- 6) suudab iseseisvalt lugeda ja kuulata;
- 7) oskab koostada tarbekirju (CV, seletuskiri, avaldus).

## **Õppesisu**

**KULTUUR JA LOOMING** – vene kirjanduse suurkujud (Puškin, Lermontov, Tolstoi); Spordialad; doping spordis; olümpiamängud; sport ja sportlased eeskujudena.

**VENEKEELSE MEEDIAVÄLJAANDED** – loetu analüüs ja lühikokkuvõtete tegemine loetust.

**VENE KEELE GRAMMATIKA KORDAMINE** – tähtsamate grammatikateemade kordamine.

## **Vene keele valikkursused**

### **I valikkursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane tunneb loodus- ja keskkonnateemadega seotud sõnavara, oskab arutleda, avaldada arvamust õpitud sõnavara piires ja tõstatada probleeme.

#### **Õppesisu**

Inimene ja loodus, ümbritsev keskkond

Kursuse eesmärgiks on tutvustada teemaga seotud sõnavara, tõsta keskkonnateadlikkust, tutvustada Eestimaa looduskaitsealasid ja saasteallikaid.

Loodusvideod, teemakohased lugemispalad ja pildimaterjal aitavad lahti mõtestada keskkonna ja ümbritseva loodusega seotut.

### **II valikkursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane on võimeline kasutama õpitud keelendeid, keelestruktuure. Julgeb end väljendada, ei karda eksida.

#### **Õppesisu**

Vene keele grammatika põhitõdede kordamine. Sooline kategooria vene keeles. Tegusõna rektsioon. Tegusõnade pööramine.

### **III valikkursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane teab, millised on vene otsingumootorid ja oskab neid kasutada. Hangib nende abil infot, loeb talle huvi pakkuvaid tekste internetist, tunneb huvi vene kultuurielu vastu. **Õppesisu**

Vene suhtlusportaalid ja infoallikad.

Meedia ja audiovisuaalsete materjalide kasutamine. Iseseisev lugemine ja vajaliku ning huvipakkuva info otsimine.

### **IV valikkursus**

#### **Õpitulemused**

Õpilane laiendab oma sõnavara, teab, kuidas hankida infot venekeelsetest infoallikatest. Oskab kasutada erinevaid venekeelseid teatmeteoseid, leiab keelepraktika eesmärgil vaatamiseks sobivad vene telekanalid.

## **Õppesisu**

Õpilane valib vabal valikul kaks teemat (vene kultuur, muusika, ajalugu jmt), mille põhjal esitab kursuse jooksul suulise ettekande. Esitlust analüüsitakse, esitatakse küsimusi ja arutletakse teemal.

Koeru Keskkool

## Keeleoskustasemed A1.1.- C1

### Osaoskuste õpitulemused

	<b>KUULAMINE</b>	<b>LUGEMINE</b>	<b>RÄÄKIMINE</b>	<b>KIRJUTAMINE</b>	<b>GRAMMATIKA KORREKTSUS</b>
A1.1	<p>Tunneb väga aeglaselt ja selges sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv).</p>	<p>Tunneb õpitava keele tähemärke.</p> <p>Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.</p>	<p>Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires.</p> <p>Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.</p>	<p>Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ära kirjutada).</p> <p>Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.</p>	<p>Kasutab üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.</p>
A1.2	<p>Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.</p>	<p>Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid, küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo.</p> <p>Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest.</p>	<p>Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust.</p> <p>Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi.</p>	<p>Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest.</p> <p>Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja.</p> <p>Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.</p>	

		Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.	Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.	
--	--	--	--	--

	<b>KUULAMINE</b>	<b>LUGEMINE</b>	<b>RÄÄKIMINE</b>	<b>KIRJUTAMINE</b>	<b>GRAMMATIKA KORREKTSUS</b>
A2.1	Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavalt teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.	Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.	Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu <i>ja, ning</i> jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot.	Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused)	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesti oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab	

	<p>Saab aru olmesfääris kuulud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist.</p>	<p>tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.</p>	<p>suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisoonavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.</p>	<p>lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu <i>aga, sest, et</i> jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).</p>	
--	--	---	--	--	--

	<b>KUULAMINE</b>	<b>LUGEMINE</b>	<b>RÄÄKIMINE</b>	<b>KIRJUTAMINE</b>	<b>GRAMMATIKA KORREKTSUS</b>
B1.1	<p>Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldu, kui vestlus on tuttav igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist.</p>	<p>Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes</p>	<p>Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, ekiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb <i>online</i>-vestluses (nt Messenger). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid</p>	<p>Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.</p>

		Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.	esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.	(sidesõnad, asesõnaline kordus).	
B1.2	Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.	Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevat laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.	Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.	Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.	

	<b>KUULAMINE</b>	<b>LUGEMINE</b>	<b>RÄÄKIMINE</b>	<b>KIRJUTAMINE</b>	<b>GRAMMATIKA KORREKTSUS</b>
B2.1	<p>Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsel ja abstraktsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejad on rohkem kui kaks.</p> <p>Saab aru loomuliku tempoga kõnest.</p>	<p>Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid.</p> <p>Loeb ladusalt, lugemissõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut.</p>	<p>Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta.</p> <p>Kasutab mitmekesisest sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik.</p>	<p>Kirjutab seotud tekstede konkreetsel ja üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar).</p> <p>Põhjendab oma seisukohti ja eesmäärke. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.</p>	<p>Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee vääritimõistmist põhjustavaid vigu. Aegajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab enamasti ise parandada.</p>



B2.2	<p>Suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust (nt vestlus, loeng, ettekanne) ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti.</p> <p>Mõistmist võivad takistada tugev taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad tarindid.</p>	<p>Suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid, tekste, leiab neist asjakohase teabe (valiklugemine) ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta.</p> <p>Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist. Raskusi võib olla idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega.</p>	<p>Väljendab ennast selgelt, suudab esineda pikemate monoloogidega.</p> <p>Suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet. On võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest. Oskab valida sobiva keeleregistri.</p> <p>Kõnerütmis ja -tempo on tunda emakeele mõju.</p>	<p>Oskab kirjutada esseed: arutluskäik on loogiline, tekst sidus ja teemakohane.</p> <p>Oskab refereerida nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud infot.</p> <p>Kasutab erinevaid keeleregistreid sõltuvalt adressaadist (nt eristades isikliku, poolametliku ja ametliku kirja stiili).</p> <p>Lausesiseseid kirjavahemärke kasutab enamasti reeglipäraselt.</p>	
------	---	--	---	--	--

	<b>KUULAMINE</b>	<b>LUGEMINE</b>	<b>RÄÄKIMINE</b>	<b>KIRJUTAMINE</b>	<b>GRAMMATIKA KORREKTSUS</b>
C1	Mõistab pingutuseta ka abstraktsetel ja tundmatutel teemadel kuulnud (nt film, pikem vestlus, vaidlus). Suudab kriitiliselt hinnata kuuldu sisu ning tõstatatud probleeme. Mõistmist võivad raskendada haruldased idioomid, võõras aktsent, släng või murdekeel.	Loeb pikki keerukaid erineva registri ja esituslaadiga tekste. Loeb kriitiliselt, oskab ära tunda autori hoiakud, suhtumise ja varjatult väljendatud mõtted. Stiilinüanssidest, idiomaatikast ning teksti keerukatest üksikasjadest arusaamine võib nõuda kõrvalist abi (nt sõnastik, emakeelekõneleja nõuanne).	Väljendab ennast ladusalt ja spontaanselt. Suudab raskusteta ja täpselt avaldada oma mõtteid ning arvamusi erinevatel teemadel. Keelekasutus on paindlik ja loominguline. Suudab saavutada suhtluseesmärke. Sõnavara on rikkalik, võib esineda üksikuid vigu sõnade semantilistes seostes, reksioonistruktuurides ja sõnajärjes.	Oskab kirjutada põhjalikku ülevaadet mitmest kirjalikust allikast saadud teabe põhjal (nt retsensioon, arvustus). Suudab toimetada kirjalikke tekste. Oskab kirjutada loogiliselt üles ehitatud kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste, mis tekitavad huvi ning mida on hea lugeda. Võib esineda juhuslikke õige kirja- ja interpunktsioonivigu.	Kasutab grammatiliselt õiget keelt, vigu tuleb ette harva ning neid on raske märgata.